

N:o 54.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 25 april 1900.
— — — — — Andra Kammaren den 25 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtelse åt bergverksaktiebolaget Freja af kronan tillhörig mark i Norrbottens län.

(Statsutskottets utlåtande n:o 51.)

Till Konungen.

Uti en till Riksdagen aflåten proposition af den 8 februari innevarande år har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att af den kronan vid afvittringen i Gellivare socken tillfallna öfverloppsmark finge till bergverksaktiebolaget Freja på arrende under en tid af femtio år upplåtas det område, som, innefattande en areal af 81 hektar, funnes omförmäldt i en af bolaget till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift af den 22 december 1898 och å den vid skriften fogade karta till sina gränser närmare angifvet, dock med undantag af sådana delar af området, hvilka till äfventyrs redan blifvit af kronan i vederbörlig ordning upplåtna till andra, samt under följande vilkor:

att bolaget skulle för ifrågavarande mark årligen senast den 14 mars erlägga arrende till belopp, som Eders Kongl. Maj:t på gemensamt för-

slag af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län, öfverjägmästaren i Norrbottens distrikt och bergmästaren i norra bergmästaredistriktet bestämde för en tid af tio år i sänder;

att hus och byggnader, som vid den tid, då bolagets arrenderätt inträdde, funnes vara utan särskild från kronans sida gjord upplåtelse på området uppförda af andra än bolaget, under arrendetiden finge af egarne bibehållas tillika med nödigt tomtutrymme, hvilket senare, i händelse af tvist, skulle bestämmas af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, mot det att egarne till bolaget erlade årlig afgäld, motsvarande den del af den bolaget åliggande arrendeskilling, som å tomten belöpte efter förhållandet mellan dennas areal samt hela det till bolaget upplåtna områdets ytinnehåll, dock med skyldighet för innehafvare af dylik lägenhet att afträda densamma, derest sådant kunde finnas erforderligt vare sig med hänsyn till bolagets behof af utrymme för sin rörelse, af helsovårdshänsyn eller för åstadkommande af ordnad byggnadsverksamhet; och skulle egare af sådan lägenhet jemväl vara skyldig att afträda densamma i det fall, att å lägenheten inhystes personer, hvilka förde ett sådant lefnadssätt, att fara deraf uppstode för allmän ordning och sedlighet;

att i sistberörda fall lägenhetens egare skulle vara skyldig afträda densamma utan lösen, dock med rätt att inom viss af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande bestämd tid bortföra af honom uppförda byggnader, hvaremot i öfriga fall lösen för byggnadernas värde skulle af bolaget erläggas samt, i brist af åsämjande, bestämmas af gode män; och skulle det tillkomma Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande att, i händelse af tvist, afgöra fråga om skyldighet att afträda lägenhet i fall, som i denna och nästföregående punkt omförmäldes;

att hvad i 3 § 1 mom. af gällande grufvestadga funnes föreskrifvet icke skulle ega tillämpning å hus, tomtplats eller trädgård, som befunnas å det till bolaget upplåtne område, derest icke Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i särskildt fall funne sådana omständigheter föreligga, att inmutning icke finge ske närmare någon viss, på området befintlig byggnad, tomtplats eller trädgård, än hvad omförmälda § i grufvestadgan angäfve;

att, om bolaget nedlade grufvörelsen eller bedrefve densamma i väsentligen minskad omfattning, det skulle ankomma på Eders Kongl. Maj:t att förklara bolagets arrenderätt upphäfd, antingen helt och hållet eller till någon del af området, hvarjemte, för den händelse grufdrift af annan än bolaget komme att idkas inom området och för sådan af annan idkad

grufdrift utrymme utöfver sedvanliga utmål visade sig behöfligt, Eders Kongl. Maj:t skulle ega bestämma, att bolaget skulle afstå hvad som för ändamålet kunde anses erforderligt och skäligt; och skulle i fall, som i denna punkt afsåges, proportionerlig minskning af bolagets arrendeafgift ega rum;

att bolaget skulle vara skyldigt att, utan särskild ersättning, af området afstå hvad som enligt Eders Kongl. Maj:ts bepröfvande kunde finnas erforderligt för anläggning af allmän väg eller till utrymme för jernväg eller till för dess drift erforderliga anläggningar och anordningar;

att, om af anledning, som förut ej blifvit nämnd, det nu eller framdeles skulle visa sig angeläget, att någon sådan del af området, som för bolaget icke vore oundgängligen behöflig, från bolagets arrenderätt undantogs, bolaget skulle vara skyldigt underkasta sig Eders Kongl. Maj:ts bestämmande härutinnan;

att bolaget skulle öfvervaka, att åverkan icke skedde å den växande skogen inom området, samt i sin mån söka att till laga ansvar befordra dem, som till dylik åverkan gjorde sig skyldiga;

att bolaget på grund af nu ifrågavarande arrende icke skulle ega annan rätt till skogen å området, än att bolaget finge dels, efter anvisning af vederbörande skogstjensteman och derest från skogsvårdens synpunkt hinder icke mötte, erhålla nödigt byggnadstimmer till pris, som af domänstyrelsen bestämdes, dels ock afrödja skog, som funnes å tomtplats, mot ersättning, som domänstyrelsen likaledes bestämde;

att bolaget skulle tillhandahålla Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande erforderliga medel för aflönande af den polisstyrka, som till ordningens vidmagthållande inom nu ifrågavarande och närmast derintill belägna område af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande förordnades;

att den enligt gällande grufvestadga jordegare tillhörande rätt beträffande fyndigheters tillgodogörande icke på grund af nu ifrågavarande arrende finge tillkomma bolaget; samt

att bolagets arrenderätt icke finge af bolaget å annan öfverlåtas med mindre Eders Kongl. Maj:t sådant medgäfv.

Emot ifrågavarande framställning, som i hufvudsak fullkomligt öfverensstämmer med Eders Kongl. Maj:ts till nästlidet års Riksdag framställda, af Riksdagen bifallna förslag angående upplåtande af mark till aktiebolaget Gellivare Malmfält, har Riksdagen icke haft något att erinra. En olikhet emellan nästlidet och innevarande års propositioner i dessa ämnen förefinnes visserligen deruti, att nu icke samtidigt föreligger förslag

till upplåtande af mark till bebyggande af enskilde; men då, enligt hvad Riksdagen inhemtat och en i ärendet företedd karta jemväl utvisar, annat närgränsande, välbeläget område är under utläggande till stadsplan och förslag i sådant hänseendet följaktligen är att inom kort förvänta, synes angifna omständighet icke böra inverka på förevarande frågas behandling och afgörande.

Eders Kongl. Maj:ts omförmälda proposition har alltså vunnit Riksdagens bifall.

Stockholm den 25 april 1900.

Med undersåtlig vörndnad.
